

[דף סיכום בבחינה](#)

מזהה בבחינה: 001000252425 מזהה סטודנט: 235764

שם קורס: תולדות המחשבה המדינית

מספר שאלת	ניקוד מירבי	צין	מספר שאלה
1.1	15.00	15.00	
1.2	10.00	10.00	
1.3	15.00	15.00	
2	10.00	10.00	
3	10.00	10.00	
4	10.00	10.00	
5	10.00	10.00	
6	10.00	10.00	
7	10.00	10.00	
8	10.00	10.00	
9	10.00	10.00	
10	10.00	10.00	
11	10.00	10.00	
12	10.00	10.00	
13	10.00	10.00	

ציון בבחינה סופי : 100.00

הבחינה הבודקה בעמודים הבאים

99-151-01

תולדות המחשבה המדינית - פרופ' משה הלינגר
תשפ"א סמסטר ב' מועד ב'

משך הבדיקה שעתים וחצי ללא חומר עזר

חלק א : ענו על שאלת החובה (40 נקודות). היקף התשובה כשיים עד שלושה עמודים).

חלק ב : ענו על 6 שאלות קצרות (10 נק' לשאלה. כל שאלה- כחצי עמוד). מומלץ להתחיל לענות על השאלות הללו.

שאלה מס' 1 (40 נק')

"האדם הוא חייה חברתית ומדינית מעצם הווייתו"

שאלה מס' 1.1 (15 נק')

- עם איזה הוגה האמירה זו מזוהה? הרחוב באשר לגישתו של אותו הוגה על הפן החברתי-מדיני שבאדם וכי怎 הדברים באים לידי ביטוי בתפיסותיו הפילוסופיות

15

4.1

אמירה זו מתאימה ממד לדעתי של אפלטון.

אפלטון, שהיה תלמיד של סוקרטס, שנרצה על ידי הדמוקרטיה אתונית, היה אלטיסט ובספרו הראשון המדינה - הוא מספר על צורת ההתנהלות הנכונה בעיניו לפיה מדינה צריכה לנוהג.

במדינה האידיאלית היו 3 מעמדות- האזרחים הפשוטים, השומרים והשומרים הפילוסופיים.

האזורים הפשוטים ידגו לעצם, כל אחד יעבד כמה שהוא יכול על מנת שהוא לו ולשאר האזרחים הפשוטים כמה שיותר טוב.

השומרים ידגו לכל האזרחים, הם יהיו הלוחמים והמגנים של המדינה, בנוסף להם עצם לא יהיה רכוש פרטי ככה שלא יהיה להם קונפליקט בין הרצון האישי שלהם ורצון המדינה. בנוסף גם לא יהיה להם תא משפחתי אישי. כל הילדים יראו בכל השומרים כאביהם וכל השומרים יראו בכל הילדים כילדיהם. מעבר לכך אפלטון היה הראשון שטען שגם נשים צריכים להיות מעמד שווה וכי אין להפלותן רק ממשום שהן נשים אלא הן יכולות להגיע לכל מעמד. השומרים יזכו לקבל חינוך גם בפיתוח התבונה וגם בפיתוח הגוף.

השומרים הפילוסופים ובראשם המלך הפילוסוף יהיו בדרجة העליונה ביותר. הם גם יהיו חלק ממעמד השומרים אך הם יתרכו בפיתוח המחשבה והפילוסופיה ויחוו את שאיפת העם להגיע לתבונה.

יהיה אפשרי לעبور בין המעמדות אך רק במדידה והאדם akan יתאים למועד אחר. כל אחד מהמעמדות יזכה למשמעות אחרת - ארץ, כסף, זהב המבטאת את מקומו.

אם באתונה שלט הציבור הרחב- כמו האזרחים הפשוטים ובפרטם שלטו החזקים והנוחשים - כמו השומרים. במדינה האידיאלית ישלו הפילוסופים - התבוננים.

אפלטון רוצה שלטון של עלייה.

ישן מספר ביקורת כלפי שיטה זו

1. מי אמר שהפילוסופים הם akan אלה שהכי מתאימים לשולוט?

2. המדינה מדقت את הציבור החלש, שהרי הם כפויים באופן די מוחלט למדינה

3. מי שומר על השומרים? איזה גוף יוכל לפקח עליהם?

בהמשך חייו אפלטון מתרך ומבהיר שהמדינה שתיאר איננה המדינה האידיאלית, בספרו "החוקים" הוא טוען שהמדינה לא צריכה להתבסס על רצונותיהם של העילית אלא על חוקים חזקים וברורים כך שיוכלו להיטיב עם כולם.

בתפיסותיו אפלטון לוקח את הדבר השמיימי ומנסה להוריד אותו לרקע. בתורת האידיאות הוא מדבר על כך שהדבר השלם והמושלם נמצא בשמיים למעלה ובני האדם צריכים להוריד אותו לפועל. لكن במקרה להסתכל מה קורה בתכליס אצל האדם ומשם לפתח תיאוריות (כמו אריסטו) אפלטון מעדיף להתחיל באידיאלי ומשם להציג אותו לבני האדם.

מעבר לכך מציג אפלטון את משל המערה:

ישנה קבוצה של אנשים הנמצאים קשרורים בתחום המערה, הם רואים רק את קיר המערה ולא מעבר. מאחוריהם ישנה אש המתילה צללים על קירות המערה וזה כל מה שהאנשים רואים. يوم אחד בורח אחד האסירים מהמערה וראה את העולם שבחווץ ומגלת שככל מה שראתה עד עכשיו הוא למעשה רק צל של הדבר האמיתי. הוא חוזר למערה לספר לכלום על העולם שיש בחוץ אך אלה לא מאמינים לו והורגים אותו. כך אפלטון מגדה עצמה לדמה שראתה את האמת ביחס לשאר.

משל נוסף הוא משל הקברנית:

על ספרינה בלב ים נמצא קפיטן שימושי אונייה ביחיד עם המלחים שלו. בשלב מסוים המלחים מחליטים להביא את האונייה למקום אחר אך הם קושרים את הקפיטן ומובילים את האונייה למקום רע. כאן למעשה אפלטון מגדה את המלחים שלא מפליגים למקום טוב לדמוקרטיה.

בנוסף, אפלטון טוען שצריך לנוהג באותה צורה כמו שצריך להנהל בפן אישי (בנגוד למקיאויל)

לסיפורים, לפי אפלטון בני האדם הם יוצר מדיני אך יש צורך בחוקים מסוימים שיכתבו להם את התנהגותם וכך התנהלות של מדינה.

שאלה מס' 1.2 (10 נק')

• כיצד היו רואים את האמירה זו הSophists? לשני הדורות שלהם

(10 נקודות)

הסופיסטים שהיו פילוסופים של הטבע, לימדו את בני אתוננה רטוריקה ודרך חשיבה על מנת שייעסקו במקצועות הקשורים לכך בעtid (פוליטיקאים, עו"ד וכו'). בשל כך שהם לימדו לצורך השגת משהו, יש מי שגיד שהם "מכרו" דעתות פופולריות. הסופיסטים מתחלקים ל-2 דורות:

דור ראשון

הדור הראשון של הסופיסטים מtabסס על כך שהאדם הוא קונה מידה לכל הדברים, ALSO שישנים ואלה שאיןם". למעשה הסופיסטים דוגלים בכך שהוא שוכן לקבוצה אחת של בני אדםינו נכון בהכרח גם לקבוצה אחרת. אם במדינה אחת קופים עליך חוקים מסווג אחד, במדינה אחרת יכולים לכפות עליהם חוקים אחרים. הדברים הם תלוי תרבות. חוקי האדם אינם קבועים כמו חוקי הטבע אלא משתנים ונכונים בתלות באדם.

אין אמת אחת ישן מספר אמיתי, כל אחת נכונה לאדם מסוים ולא לכולם כפן אוניברסלי.

דור שניהדור השני מתחלק ל-2 דעתות שונות

10

דעה הראשונה טוענת כי במלכת החיים ישנה קבוצת בעלי ¹⁰ שלטת בשאר חברי הלהקה. רוב בני האדם אינם חכמים די וינם יכולים לנוהל את עצמם, אך מה שצרכיר לקרות זה שקבוצות העלית ישלטו בשאר האזרחים, כך הם יגיעו למקומות טובים יותר

הדעה השנייה טוענת שהצדק נמצא עם החזק, במידה וקבוצות העילית אכן היו החזקות יותר- הצדק נמצא איתן. אך מכיוון שרוב העם הפשט הוא החזק יותר הוא גם הצדק.

ניתן לומר שהסופיסטים היו מקבלים את האמירה, אך מוסיפים שיתכן שבקבוצה אחרת אמרה זו לא הייתה נכונה שהרי אין אמת אחת.

שאלה מס' 1.3 (15 נק')

- כיצד היי רואים את התפיסה זו אוגוסטינוס ואקזאיינס? התייחסו למקול משנותיהם הדתיות וה מדיניות וכי怎樣 גישתם ביחס לאמריה זו מוצאת את ביטוייה במשנותיהם

אוגוסטינוס היה אחת הדמויות החשובות ביותר בתחילת ימי הנצרות. במהלך חייו כתב שני ספרים שה השפיעו מאוד על הדת הנוצרית "יידישם" ו"עיר האלוהים".

ספרו הראשון מתעסק בכך שהוא עצמו אף בחולוף הזמן הוא הפליט לנוצרי, האדם עצמו מתחילה מנקודת שיליות עקב החטא הקדמון - הדרך לתקן את חטא זה היא התקשרות לאלוהים. האדם הוא רוע מטבעו. ניתן לראות שתינוק דואג לעצמו - הוא אוגוסטיאני ולא אכפת לו אחרים.

בספרו "עיר האלוהים" מתאר أغسطינוס שתי ערים - העיר הארץ העיר האלוהית. על העיר הארץ לתקבב כמו שתוכל לעיר האלוהים מכיוון שהיא מיצגת את הרע ואילו העיר האלוהית מיצגת את הטוב. כך גם האדם, הוא מגיע למקום נחות ושפלה אבל עליו לשאוף להגיע למקום גבוה ונחשב יותר. איך האדם יכול להגיע יותר? ע"י קרבה לישו ולנצרות.

אקוויינס

תומאס אקוויינס היה הוגה נוצרי שהושפע רבות מריסטו ומהרמב"ם

לפי דעתו, האדם הוא טוב מיסודה ולא רע כמו שטען أغسطינוס

יש לפרש את הנצרות בצורה שמתאימה למציאות ולא לראות בכל סיפורו הקודש כאמת אלא כאלגוריה

גם הוא מתנגד לעריצות כמו אריסטו והרמב"ם

בנוסף לאקוויינס ישנה תיאוריה הנוגעת ל-4 סוגי חוקים המקיימים בעולם:

15
(1.3)

1. החוק הנוצרי - החוק האמתי של אלוהים, חוק אניברסלי ומקייף של כלל היקום החוק חזק והנשגב ביותר.
2. חוק הטבע - החוקים הקבועים בטבע, חוקים ברורים למציאות בצורה טبيعית אצל כל אחד
3. החוק האלוהי - חוקי האלוהים כפי שהם מוצגים לנו ע"י הכנסייה
4. חוק האדם - החוק שבני האדם קבועים בינם לבין עצמם.

יחד עם זאת אקוויינס טוען שצריך למנוע כמה שיטות קונפליקט בין החוקים.

למרות הניגוד בין 2 הדעות, שני ההוגים היו מקובלים אותה. أغسطינוס היה טוען האדם הגיע ממדינת הארץ- צורת התנהגות ארצת ואילו אקוויינס היה טוען שיש לחוקי האדם מקום בעולם כלומר מכיר בכך שהאדם מכתב לעצמו חוקים בדומה למה שקורה במדינה.

השאלות 13-2 הincן שאלות לבחירה, יש לבחור ולעכota על 6 שאלות בלבד.

שאלה מס' 2 (10 נק') - שאלת לבחירה 6/12

שאלה מס' 3 (10 נק') - שאלת בחירה (6/12)

סוקרטס היה הוגה יווני אתונאי, הוא היה דמות שימושה אחריה **10** שבסופיסטים, שבאותו הזמן למדו את צעריו אתונה דרכי חשיבה ורטוריקה למעשה מוכרים דעתות פופולריות ולא הוא טען שהסופיסטים, הוא האמין שמתוך הכרה שלאיהם אין ידיעה הוא יחקור בעצמו ובכך יגיע לידיעה. בדומה מלמדים לגרום לחשיבה עצמית. הוא האמין שמתוך הכרה שלאיהם הוא יחקור בעצמו ובכך יגיע לידיעה. בדומה לסופיסטים הוא דגל בתבונה והעביר את חוכמתו ע"י דיאלוג. בינו לבין אליהם הוא האמין שיש מוסר אוניברסלי ולא מוסר שנכון לאוכלוסייה מסוימת (האדם הוא קנה המידה לכל הדברים - אמרה סופיסטית). הוא הוא האמין שמהתבונה תבוא המוסריות ולכן יש ללמידה אותה. ישנה אמת אחת ולא מספר אמיתות כמו שטענו הסופיסטים. בשל קידום הדעות שלו הוא נידון למאסר ואחר מכן לגור דין מוות. הסיבה לעונש החמור היא שהוא עצמו האמין שאין לתת עונשים קלילים. כשנiso לעוזר לו לבrhoח הוא סירב בטענה שהמדינה היא כמו הורי ולcn עלי'ו לציית לה. זה מגע בינו לביןocrך שהוא עצמו סירב להרוג אחרים בטענה שהגימנת CAB לאחר היא קשה יותר מאשר גימנת CAB לעצם. בנוסף סוקרטס האמין בCR שהנשמה היא נצחת ובלך CR לא פחד מהמוות. למים הושפע ממנו תלמידו העיקרי אפלטון שבספרי המוקדמים הוא מבטא את דעתו של סוקרטס האמתי ובספריו המאוחרים יותר הוא מבטא את דעתו שלו דרך דמותו של סוקרטס.

שאלה מס' 4 (6/12 נק')

שאלה מס' 4 (6/12 נק') - שאלת בחירה

שאלה מס' 5 (10 נק') - שאלת בחירה 6/12

ג'ון רולס הביע 2 רעיונות חברתיים שנעמדו למצב חברתי טוב יותר ואף ניתן לומר מר שוויוני יותר.

חלוקת העוגה - רולס מסביר על הצורה שבה ניתן לחלק עוגה בצורה שוויונית, בכך שיש 2 אנשים ועוגה אחת, אך הם יפעלו על מנת שככל אחד יקבל חלק שווה? הראשון יחתוך את העוגה ל 2 חצאים והשני יבחר קודם איזה חלק ללקחת. ככה יוצע מצב שבו הראשון לא ינסה לחותך לעצמו חלק גדול יותר. רולס משקף כאן למעשה כיצד יש להתנהג בrama החברתית על מנת הגיעו לכך.

10

מסך הבהירות - רולס מביא ניסוי מחשבתי, בכך שיש קבוצה שרצה להקים לכתוב חוקים שהיו הוגנים ושלא יהיו קבוצות שמקבלות יתר. מה שקרה זה שכל חברי הקבוצה עוזבים את הגופים הפיזיים שלהם וועוררים למקום דימוי בו אף אחד לא זכר מהו מופיעינו - אם הוא היה עני, גבר או אישה, שחזור או לבן וכו'. כתעת על הקבוצה לכתוב את החוקים כך שיראו לה כהוגנים ביותר. במצב זה, בו אף אחד לא יודע מהו מופיעינו ולאיזה גוף הוא יחוור כאשר יסינו לכתוב את החוקים כולם ינסו להגיע במצב שבו אף אחד לא מופלה לרעה ואם זאת כן יהיה שוני מסוים - בכך שמי שעבוד יותר יהיה לו יותר כסף, ממש שגם אם אתה בעל מחשבה ללא אפלויות, עדין תרצה חוקים הוגנים.

שאלה מס' 6 (10 נק') - שאלת בחירה 6/12

שאלה מס' 7 (10 נק' - שאלת בחירה 12/6)

הروم נטיקה של המאה התשע-תפיסות, הוגים וויצרים (מושגים ללימוד עצמי).

שאלה מס' 8 (10 נק')

- שאלת בחירה 12/6)

השו בין מאפיינית המשנה של האסלאם ושל היהדות ועמדו על דמיון ועל שוני (הרצאות בכיתה).

اسلאם

הاسلאם נוסד ע"י מוחמד ובמהלך פותח ע"י בניו. האסלאם שואב השראה מהתנ"ך ומהברית החדשה ומזכיר במשה ובדמויות אחרות כنبيי אמת אך יחד עם זאת ובניגוד לנצרות והודת, גם מכיר במוחמד לאחרון הנביאים. באסלאם ישנים 5 מצוות עיקריות

עדות - הכרה בכך שאין אלוהים מלבד אללה, ומוחמד הוא שליחו - זאת המצווה שעילן ידיה ניתן להפוך למוסלמי
צדקה - האסלאם רואה בנטינת הצדקה ערך חשוב ומשמעותי אכפתiot בתוך הדת
صوم - על המוסלמי לصوم במועדים שנקבעו לכך, האסלאם גם מכיר בכך שישנם גם צומות סגניים שאינם חובה
תפילה - על המוסלמי להתפלל 5 פעמים يوم ובימי שישי יש גם צורך להתפלל אם ציבור - במסגד
עליה לרגל - על כל מוסלמי, לעלות לפחות פעם אחת בחיו למכה ולהקיף את האבן השחורה.

מעבר לכך ישנה מצווה שישית שפותחה בהמשך שנקרויה גיאדה - זו למעשה מלחמת דת בכופרים כוללם לא עמי הספר (יהודים, נוצרים ומוסלמים) והמצווה מתירה להרוג אותם. יש לנו מיש שוראה מצווה זו כנגד עמי הספר כאשר הם מיימים על האסלאם - כמו למשל ההתרה לפגוע בהודים בישראל מכיוון שהם מדכאים את העם הפלסטיני.

מעבר ל-5 מצוות אלו האסלאם גם מכיל 2 תורות - תורה שבכתב ותורה בעפ.

מעבר לכך האסלאם מכיר בחשיבות של מנהיג שהיה גם פוליטי וגם דתי
בנוסף האסלאם היא דת ששופאת להיות אוניברסלית ולהיות השarraה לשאר הדתוות

היהדות

ניתן לראות ביהדות הרבה מאיינים הקיימים באסלאם, אם זו אמונה באל אחד, או הסולידריות בין חברי הקבוצה.
גם ביהדות ישנן 2 תורות שאחת בכתב ואחת בעפ' וגם ביהדות ישנו מימד שהמלך האודיאלי, כלומר המנהיג יהיה גם דמות דתית ולא רק דמות פוליטית.

בנוסף ביהדות ישנה שאיפה לכך ISRael תהיה אור לגויים. ביחסו הנביאים מדבר על כך שבעתיד יהיה שלום עולמי "וגר זאב עם כבש" "ולא ישא גוי אל גוי חרב" מכאן גם ליהדות יש מימד אוניברסלי.

בנוסף 5 מצוות האסלאם נמצאות גם ביהדות, חלקן ב10 קצת שונה. צדקה,صوم ותפילה יחסית זהים. עליה לרגל ביהדות הייתה כאשר בית המקדש היה קיים. ומצוות העדות דומות, למצוות מעשרה הדברים - לא יהיה לך אלוהים אחרים.
7

מתוך כל זאת קל מאד להבין שהנביא מוחמד שאב לא מעט השראה מן היהדות.

שאלה מס' 9 נק'

- שאלת בחירה 12/6)

עיקרי התפיסות הרומאיות. כיצד הן באותם ימי במשנה של מקיאלי
(הראות בכיתה).

שאלה מס' 10 (10 נק') - שאלת בחירה 12/6)

עיקרי משנותיהם של הובס ושל שפינוזה (הריצאות כתובות).

הובס טוען כי המדינה היא איננה המצב הטבעי של בני האדם, אך יחד עם זאת בני האדם מקבלים אליהם את המדינה מכיוון שישנו חוסר ביטחון- הפתוחתו של חוסר בטיחון היא זאת:

1. כל בני האדם שווים - ישנו מספר הבדלים בין בני האדם אבל בתמונה הכלולות כולם פחות או יותר חכמים באופן שווה וחזקים באופן שווה

2. ישנו חוסר ביטחון - מכיוון שכולם שווים יש חוסר ביטחון, אין מה שיעזר אותו מلتוקף אותו ולהפוך (8)

3. מלחמות - מכיוון שיש חוסר ביטחון, כל אחד רוצה לדאוג לעצמו לבטחון. איך הוא יעשה את זה? ע"י מלחמה- אם זה ע"י לكيות יותר רכוש או אם ע"י השגת יתר כבוד, וכך לא יתקפו אותן אחרים.

הובס מעלה את התאוריה הבאה, אם מספר בני אדם יסכים לקבל בין עצמן חוקים יהיה ביטחון - כלומר לקחת קצת מהחופש האישית של כל אחד ובתמורה לתת לכולם הרבה ביטחון - זה הוא קרא: האמנה החברתית

במצב שבו כולם מסכימים לא לפגוע באחר נוצר מצב של ביטחון ע"פ שנלקח מעט החופש האישית.

הובס מוסיף כי השלטון הריאו הוא שלטון של מלך מכיוון שלדמותו אחת בעלת כוח יהיה קל יותר לשולט בשאר מאשר שיטת שלטון אחרת.

הובס מאמין שבמי adam shvoim, הוא רציונלי ואידיאולוג הדוגל בתבונה.

SHIPONZA

ברוך שיפונזה היה יהודי כגדל באוסטריה, נחשב לתלמיד חכם בישיבה אך בהמשך חייו חזר בשאלת ואך נודה מהקהילה היהודית בשל תפיסתו כלפי אלוהים.

לפי תפיסתו אלוהים איננו דמות חייה המשפיעה על כל שאר הבריות אלא אלוהים הוא הטבע, אלוהים הוא היקום. אלוהים נמצא בכל, אין השגהה פרטית כלפי כל אדם אלא חוקי הפסיכיקה והמתמטיקה שמתקיימים משקפים את אלוהים.

על פי תפיסותיו הדת היא שקרית ונועדה להעביר מוסר מסוים ולאו דווקא לגרום לאמונה באלווהים כפי שהיא מורה. הדת האמיתית היא שאלוהים הוא הטבע.

שאלה מס' 11 (10 נק')

שאלה מס' 12 (6 נק')

דרוין ודרויניזם חברתי-עיקרי התפישות (מושגים ללימוד עצמי).

צ'ארלס דרווין היה מדען וחוקר שכותב את הספר "מוצא המינים" אשר העלה את הטענה הבאה המן שירוד הוא המtin המותאם ביותר לסייע לטבעתו.

דרווין במהלך אחת מנסיעותיו גילתה תופעה מעניינת, באזור אי גלפגוס היו מספר איים הקרובים יחסית זה לזה. בתוך כל האיים הללו חיו אוטם זנים של ציפורים, אבל בכל אחד מהאים היה שוני מסוים במקור של הציפורים. יכולות למרות שמדובר באותו הזמן, בכל אחד מהאים ישנים ציפורים בעלי מאפיינים שונים. דרווין המשיך לחקר וגילוח שהאופן שבו הציפורים אוסף מזון בכל אחד מהאים שונה גם כן. מנקודות מזון זו דרווין הסיק שבמהלך מספר דורות כל מין מרגיל את עצמו לצורה הטובה ביותר למקומות בו הוא נמצא ולכן המן שירוד הוא המtin המותאם ביותר לסייע לטבעתו.

בالمשר לתורה זו, נוצר מעין עיותה שלה - הדרוויניזם החברתי. תפיסה זו לוקחת את טענתו של דרווין ומשנה אותה שהמן שירוד הוא המtin חזק ביותר. בשל תפיסה זו היו מספר מדיניות בראשן גרמניה הנאצית שראתה בגזעים מסוימים של בני אדם - בעיקר יהודים, צוענים ושחורים. גזעים חלשים יותר ובעלי כרך גזעים שלא ישרדו. מעבר לכך הם ראו את הגזע הארי כגזע חזק. וכך הגדו המוני של הגזעים החלשים ופגעו בהםם.

יש לא מעט שטויות ניכר בבני האדם לא שונים באופן אמיתי כלל ובשל כך הדרוויניזם החברתי מוטעה.

שאלה מס' 12 (6/12)

ב鹹לה!

ליונרדו דה וינצ'י פועלו (מושגים ללימוד עצמי).

ליונרדו דה וינצ'י חי באיטליה בתקופת הרנסנס, כשהיה עיר אביו הבחן בפקחותו ויכולתו ובשל כך הילך למצוא לו מורה, באמצעות קיבל אותו בעל מלאכה להיות לו לעוזרו, בהמשך דה וינצ'י פתח בית מלאכה משלה. במקרה חיו הוא עבר לעבוד בותיקן ולבסוף אצל מלך צרפת.

דה וינצ'י התעסק במספר נרחבי של תחומיים כגון: ציור, פיסול, ביולוגיה, הנדסה ועוד, אף על פי שהוא עצמו לא קיבל חינוך פורמלי וניתן לומר עליו שהוא אוטודידקט.

בין יתר פעוליו דה וינצ'י היה הראשון שפיתח, בדק וטייר את אוטונומיות גוף האדם בrama גבוהה ומדויקת. בנוסף, דה וינצ'י גם ציר מספר רב של ציורים שהופיעו בניהם הוא המונה ליה השאלת כום במודיאון הלובר.

ישנן מספר מכונות הנדסיות שדה וינצ'י מעלה בכתביו אשר הקדימו את זמנו בהרבה כגון טנק ואפילו מכונה שאמורה לעוף.

דה וינצ'י נחשב לדמות מפתח בעידן הרנסנס כאחד היוצרים החשובים בעידן זה אם לא הגדול שביניהם

דה וינצ'י לא השאיר אחריו ספרים אלא מחברות שמתארות את ניסויו ורעיוןו. אחת המחברות הללו נקנתה ע"י ביל גייטס ביותר מ 30 מיליון דולר.

שאלה מס' 13 (10 נק')

שאלה מס' 13 (10 נק')

תומס מור-ח'ייאלי? במא שונה משנתו ב'אוטופיה' (הרצאות).

